

EN KIRKELIG 2020-PLAN

UNGE VISIONER FOR KIRKEN

Studenterrådsformand på MF Kristoffer Simonsen
og Studenterrådsformand på DBI Michael Agerbo Mørch

Historisk set har folkekirken haft den særegne forudsætning, at samfundet, hjemmet og skolen havde samme udgangspunkt som kirken. Denne forudsætning eksisterer på mange måder ikke længere, fordi den kristne tro ikke længere er centrum i vores kultur. Derfor står kirken i dag med en ny opgave for stadig at kunne formidle evangeliet. Hvordan agerer en kirke, der skal finde sine ben i en postkristen kontekst? Budene er mange, men vores ekklesiologiske motto kan kortfattet skrives som et dobbelt forhold: Kirken er knyttet til Kristus og til mennesker. Ud fra disse to tilhørsforhold vil vi beskrive vores vision for kirken frem mod 2020.

Kirken er knyttet til Kristus

Jesus Kristus er kirkens Herre, frelser og vejleder. Det var ham, der kom med frelsen, og kun gennem ham opnår det fortabte menneske frelsende forsoning med Gud (Joh 14,6). Retfærdiggørelsen ved tro på nåden alene er stadig menneskets eneste

mulighed for frelse. Dette evangelium mister aldrig betydning, relevans eller nerve. Derfor må kirkens første og vigtigste vision naturligvis være at knytte sig tættere og tættere til det evangelium. Konkret vil vi betone fire forhold, som vi mener enhver menighed må overveje at implementere.

For det første må prædikanten hele tiden overveje, hvordan evangeliet gøres tydeligt og relevant. Begge dele er afgørende. Fra prædikestolen bør evangeliet altid lægges frem til tro og frelse, så det er tydeligt for enhver, hvad Bibelens budskab er. Samtidig må den enkelte forkynder overveje, hvordan netop hans menighed er særegen, og på hvilken måde denne menighed har brug for at høre evangeliet forkyndt. Vi har gennem årene hørt for mange kedelige og irrelevante prædikener – enten fordi de ikke var båret af en forkyndelse om Kristus eller fordi de var verdensfjerne. Kernen af evangeliet og en forkyndelse, der på bibelsk grundlag giver praktiske råd til hverdagskristenlivet, er, hvad kirken har brug for. I dag og til alle tider.

For det andet må menigheden fremelske en personlig bibelglæde. Bibelen er Guds levende ord til mennesker, og gennem tæt kontakt med teksten bliver det muligt at tale Guds sandhed ind i hinandens liv under alle livsforhold. Bibelen er selv fuld af vidnesbyrd om, at Herrens ord holder én i live (fx Sl 119,154; Hebr 1,3). Det kan gøres på mange måder, og der findes et væld af gratis bibellæseplaner og -modeller. Hvilken strategi, der passer bedst til den enkelte menighed, må man i fællesskab afgøre.

For det tredje vil vi betone den gamle katekismeundervisning. Dette gælder selvfølgelig børn, hvor oplæring er uvurderligt vigtigt, men vi mener dog også, at voksne vil have gavn og glæde af at vokse i indsigt og erkendelse af Guds åbenbaring. Der er flere forskellige måder til at praktisere det. Man kan have katekismeundervisning for interesserede før selve gudstjenesten starter. Man kan have en ugentlig hverdagsaften, hvor fokus er undervisning – og ikke forkyndelse. Man kan lave mere komprimerede studieføløb, hvor folk dedikerer sig efter en slags højskolemodel. Eller man kan rykke undervisningen til en hverdag, og dermed understrege at det at være kirke ikke er en søndagsaktivitet, men en hverdagsaktivitet. Summa er bare, at undervisning er vigtigt! For det, vi fylder vores liv med, er også vores 'output'. Og det at kende skriften giver ydermere selvtilid, når kirken skal formidle evangeliet til de ikke-troende.

For det fjerde vil vi betone, at kirken er medlemmerne og ikke bygningen, og at kirken er i verden for at række ud til en brudt verden. Kirken er andet led i Guds inkarnationsplan, hvorfor vi er sendt til verden, ligesom Kristus var sendt (Joh 17,18; 20,21). Selvom missiologer har betonet det i årtier, halter det alligevel med at implementere tanken. Måske fordi den virker så

radikal. Eller måske fordi den strider med CA 7 og 8's tale om, at kirken bliver konstitueret gennem ordets forkyndelse og sakramenternes forvaltning. Forkyndelsen og sakramenterne er naturligvis en afgørende del af kirkens egenart, men det har en fare for at blive for defensivt. Vi tror, at Lesslie Newbiggin havde ret, da han sagde, at gudstjenesten om søndagen er det sted, hvor de kristne hviler ud og hylder frelsen (CA7-8), og ikke det sted, hvor missionen primært sker. For det er ugens seks andre dage, der er missionale arbejdsdage for Herren. Det fokus skal vi have, uanset om vi er i folkekirken eller frikirkerne. Dette fjerde punkt er ikke uforeneligt med højkirkelighed og centerstyret ledelse, selvom man umiddelbart kan opfatte det sådan. Vi kender flere konkrete eksempler på, at netop højkirkeligheden giver den hvile som kirken (altså dens medlemmer!) har brug for, for at få energi til missionsarbejdet i hverdagen. Samtidig kan en tydelig præsteskikkelse være den rollemodel som kirken har brug for, og som menigheden kan navigere efter. Så den flade struktur i frikirker og andre lignende menighedssammenhænge kan i nogle tilfælde virke fordelagtigt, men er ikke en nødvendighed for en bibelsk betoning af kirken som værende dens medlemmer. Sagt med missiologiske termer kan man sige, at folkekirkens styrke er dens centripetale kraft, mens frikirkernes styrke er deres centrifugale kraft.

Kirken er knyttet til mennesker

Ingen kirke uden et uomvendt folk! Så enkelt kan det vel siges. Den kirkelige institution er en dennesidig ordning, mens kirken (folket) er en del af Kristi evige legeme. Den er et arbejds- og tilbedelsesfællesskab midt i en syndig verden. Når Kristus engang kommer igen, vil arbejdet forsvinde og tilbedelsen stå tilbage. Derfor er kirken uløseligt

Når kirken har fokus på Kristus, og lever tæt sammen med ham, så kan vi frimodigt variere form og struktur

knyttet til den verden, den er sat i, og det må også få sine konkrete aftryk i menighederne. Her bliver der allerede gjort mange tiltag, men på nogle punkter vil vi alligevel gerne have øget fokus. Det tror vi er muligt – både fordi kirkeinstitutionen (på trods af alt) stadig er stærk og mangfoldig, og fordi det ligger i kirkens selvforståelse at forholde sig til sin samtid og sine omgivelser (sml. fx ApG 13,16-52; 15,1-35; 17,22-34). Vi vil her fokusere på tre punkter, der kræver kirkens opmærksomhed frem mod 2020.

For det første diakoni. Med Kristus som det store forbillede er kirkens inkarnation rettet mod de svageste. Kirken er kaldet til overalt at have særlig opmærksomhed på dem, der er ladt i stikken og dem, mod hvem livet har vist sig strengt. Diakoni kan let virke som et uoverskueligt projekt – enten fordi velfærdsstaten har overtaget mange oplagte diakonale funktioner, eller fordi nøden i visse områder kan virke så overvældende. Vi tror dog, at der stadig er mange områder, hvor kirken kan være til stede og hjælpe. Her vil vi rette opmærksomheden mod to grupper, som kræver kirkens fokus frem mod 2020:

Ensomme: Tallene for ensomme i Danmark er ekstremt høje. Det er vanskeligt præcist at definere ensomhed, og hvad der skal inkluderes i definitionen, og derfor er

vores tilgang også pragmatisk: Hvordan lokaliserer kirken de, der oplever ensomhed, og bringer dem ind i kærlighedens fællesskab? Disse relationer er ofte mere lige for, end vi forestiller os. Målet er, at vi bliver mere tydelige og bevidste om at være opsøgende og inviterende, for som en rapport fra Center for Ungdomsforskning viser, vil ensomme gerne opsøges (Når det er svært at være ung i Danmark - unges trivsel og mistrivsel i tal). De har nemlig brug for, at nogen tager det initiativ, som de ikke selv tør tage. Vi tror, at Kristus er den, der virkelig tilfredsstiller relationsbehovet, men vi må som kirke bære med (Joh 4; Matt 11,28; Gal 6,2).

Indvandrere: I en tid med accelererende kulturel pluralisme er det vigtigt, at der ud fra kirken bæres en synlig vision for fredelig og kærlig sameksistens. Vi ønsker ikke at fjerne en konstruktiv, gensidig kritik eller fjerne de åbenlyse forskelle der kulturelt og religiøst er mellem subkulturene, men vi ønsker at se en kirke der fremmer åbenhed, dialog og respekt. I alle landets sogne bor der i dag mennesker af anden etnisk herkomst end dansk, og det er vigtigt at kirkens medlemmer hjælper med at give disse mennesker en god integration i samfundet.

Disse to punkter er måske særligt ty-

delige i storbyerne, for som Tim Keller har påpeget, har byen alle dage været et tilflugtssted for de svage. Derfor er byen både positivt og negativt en maksimering af det menneskelige. Her er den kreative energi størst, men den menneskelige ondskab og elendighed også størst. Derfor må kirken i storbyen særligt tage sig denne opgave på sig. Og med landets stigende urbanisering kan det næsten kun gå for langsomt. Det betyder ikke at landsbykirkernes udfordringer negligeres eller glemmes, men at storbykirkernes udfordringer på disse områder er mest presserende og tilmed stigende.

For det andet apologetik. Fordi kirken er knyttet til mennesker, må den imødekomme menneskers hele identitet. Vestens klare betoning af det rationelle og en lang idé-historisk kontrovers mellem kirken og videnskaben gør mange mennesker skeptiske over for evangeliet. Derfor må vi i vores kulturelle kontekst argumentere for troens relevans. Vi må grundigt overveje, hvordan hver enkelt menighed kan udruste nogle personer inden for apologetik, så de gennem personlige relationer og i de offentlige medier arbejder apologetisk. Vi anbefaler, at hver menighed udvælger min. en til to personer, som har interesse for apologetik, til at dygtiggøre sig og øve sig i persuasivt og inviterende at have samtaler med folk om troen.

Derudover mener vi, at man med fordel vil kunne oprette en lokation efter en l'Abri-model. Det vil sige skabe et center, hvor folk kan få støtte, vejledning og fordybelse i apologetik, filosofi, kultur og samfund og som kan være en katalysator for den apologetiske debat i Danmark. Samarbejde for eksempel mellem kirkerne, Kristeligt Forbund for Studerende, Origo og det teologisk-akademiske miljø ville her være oplagt.

For det tredje må vi tydeliggøre, at kir-

ken er til stede for alle – både for dem, der allerede tror og for dem, der ikke tror (jf. indledningen til denne anden del). Nutidens danskere passer sjældent ind i den traditionelle ekklesiologi, hvor der er fastsat skarpe afgrænsninger for bestemte leve-måder og trosforståelser (det der er blevet kaldt *bounded set*). Tværtimod er det kirkens fornemmeste opgave at være et klart fyrtårn, hvor mennesker kan være mange steder i forhold til troen og livet, og hvor det centrale spørgsmål er, i hvilken retning de bevæger sig i forhold til troen (det man har kaldt *centered set*). Kirkens eget fyrtårn og centrum er Kristus, og kirkens fokus bør altid være at pege entydigt på centrum, og hjælpe folk nærmere ham. Den fleksibilitet er besværlig og kan virke rodet, men vi tror det er nødvendigt. De teologiske og praktiske udfordringer for en sådan model omkring fx formanig, kirketugt, afvisning af falsk lære, udfordring til efterfølgelse og lignende må diskuteres i en anden sammenhæng end her.

Kirkens budskab er ikke dydig livsstil, men frelse ved Kristus alene, efterfulgt af discipelskab (Ef 2,8; Luk 6,46). På den måde samler dette tredje punkt vores overordnede vision: Når kirken har fokus på Kristus, og lever tæt sammen med ham, så kan vi frimodigt variere form og struktur. Man kan jo ikke se sig fri af form, idet alle samværsformer implicerer en struktur. Men denne samværsform må være så optimal som mulig, for at vi ikke spilder tiden. Her gælder det i øvrigt, at når færre og færre mennesker har et naturligt tilknytningspunkt til kirken som fællesskab, da ligger der en uundgåelig udfordring i at skabe anledninger og ideelle muligheder for, at kirkefremmede vil sætte deres ben i kirkelokalerne. Det første og vigtigste skridt i denne proces er at opbygge relationer, fordi det er den nødvendige baggrund til at motivere nye til

at være en del af menighedens fællesskab. Dernæst er det afgørende at forholde sig til, at de fleste kirkefremmede, der kommer i til arrangementer i kirken typisk vil frygte, at de ikke passer ind, at deres børn opfører sig pinligt, eller at arrangementet bliver for langt og uvedkommende. Ud over en traditionel højmesse om søndagen, bør kirkefællesskabet derfor i fortsat stigende grad lave tiltag hele ugen, hvor fortællingen er i centrum og hvor *alle* elementer er letforståelige og inddragende. Derudover kan det overvejes at give arrangementerne navne, hvor ord som 'gudstjeneste', 'kirke' og 'salmer' ikke indgår – ikke for at snyde de deltagende, men for ikke at afskrække fra deltagelse på forhånd.

Derfor: en kirke med Kristus i fokus kan og skal rette sin opmærksomhed mod dem, der endnu ikke kender ham. Og da kirken er knyttet til både Kristus og mennesker, er det svært at se nogen vej uden om denne evangelisk-missionale ekklesiologi.

Afsluttende bemærkning

Vores indlæg kommer i en kirkelig opbrudstid, hvor mange finder nye veje at gå. Vores mål er ikke at underminere mange af disse gode kirketanker – men vores mål er at vise, hvad der virker relevant for kirken som helhed set fra nogle teologistuderendes sofa.

Vi skriver ikke til én bestemt menigheds-sammenhæng eller folkegruppe. Denne vision er altså ikke fortaler for nogen bestemt kirkemodel, men snarere en fortaler for at vi praktisk og teoretisk gør mest muligt for at se flere mennesker komme til tro på Jesus som deres eneste redningsmand.

Slutteligt er det magtpåliggende for os at fastholde og bekende vores magtesløshed, trods de mange store planer og visioner. Ikke som en undskyldning, men som en erkendelse af, at kirken ikke kommer nogen vegne uden Jesus Kristus som enerådige Herre (Joh 15,5). Det første og vigtigste skridt vil derfor altid være at søge Gud i bøn.